

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

**Střední odborná škola
a Střední odborné učiliště
Kladno, Dubská**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor:	Mgr. Lenka Dvořáková
Předmět/vzdělávací oblast:	Český jazyk
Tematická oblast:	Tvoření slov, stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby
Téma:	Slovní zásoba – pracovní list
Ročník:	1. – 4.
Datum vytvoření:	listopad 2013
Název:	VY_32_INOVACE_11.3.18.CJL
Anotace:	Slovní zásoba, slovo a jeho význam, významové vztahy – procvičování, test. Slovní zásoba, slovo a jeho význam, významové vztahy – procvičování, test. Materiál je určen primárně pro žáky oborů technického zaměření. Pracovní list navazuje na výkladovou prezentaci a pomocí didaktických cvičení ověřuje zvládnutí daného tématu. Spojení tohoto učebního materiálu a moderních technologií slouží k motivaci žáků a zvýšení jejich interakce v rámci výuky. Využití všech možností multimediálních prostředků usnadňuje porozumění tématu i u slabších žáků a žáků se SPU, udržuje jejich pozornost, podporuje jejich aktivitu.
Metodický pokyn:	Učební materiál lze využít v hodině v rámci procvičování nebo testování dosažených znalostí, k opakování ke společné části maturitní zkoušky. Pro tento účel je přiložen též klíč k cvičením. Pracovní list lze využít v tištěné i elektronické podobě. V hodině se doporučuje prezentovat materiál prostřednictvím interaktivní tabule.

Slovní zásoba – procvičování

1. Co znamená slovo lexikum?

- a/ slovo
- b/ slovník
- c/ slovní zásoba
- d/ slovní druh

2. Určete, čím se zabývá jazykovědná disciplína zvaná etymologie.

- a/ vlastními jmény
- b/ původem slov
- c/ významem slov
- d/ sestavováním slovníků

3. Co je základní jednotkou komunikace?

- a/ věta
- b/ výpověď
- c/ slovo
- d/ souvětí

4. Ve které z následujících dvojic je zastoupen vztah tzv. paronymie?

- a/ maso- hovězí
- b/ koš plný potravin – potravinový koš
- c/ psychologie – psychiatrie
- d/ krása – ošklivost

5. Rozhodněte, kdy se jedná o dysfemismus.

- a/ famózní
- b/ usnul na věky
- c/ sežrat
- d/ není nehezká

6. Rozhodněte, kdy se jedná o rčení.

- a/ Na svatého Jiří vylézají hadi a štíři.
- b/ Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.
- c/ Dvakrát měř, jednou řež.
- d/ Má za ušima.

7. Jaký je lexikální význam slova prodavač.

- a/ původce děje
- b/ 1. pád, číslo jednotné, rod mužský životný
- c/ člověk, který prodává
- d/ podstatné jméno

8. Jakým způsobem vzniklo slovo Pofis.

- a/ odvozováním
- b/ skládáním
- c/ zkracováním
- d/ přejímáním

9. V kterém případě se jedná o synekdochu.

- a/ její oči se smály
- b/ zub času
- c/ pod touto střechou se žije dobře
- d/ mít na růžích ustláno

10. V kterém případě se jedná o eufemismus.

- a/ chrápat
- b/ dříve narozený
- c/ lapiduch
- d/ hlubokánský

Správné řešení:

1. c

2. b

3. b

4. c

5. c

6. d

7. c

8. c

9. c

10. b

Použité zdroje:

- SOCHROVÁ, Marie. *Český jazyk v kostce: pro střední školy*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2007, 224 s. V kostce (Fragment). ISBN 978-802-5301-890.
- MARTINEC, Ivo, Jana Marie TUŠKOVÁ a Ludmila ZIMOVÁ. *Mluvnice: učebnice českého jazyka pro střední školy*. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2009, 264 s. ISBN 978-807-2387-793.
- MAŠKOVÁ, Drahúše. *Český jazyk: přehled středoškolského učiva*. 1. vyd. Třebíč: Petra Velanová, 2005, 175 s. Maturita. ISBN 80-902-5715-1.
- HLAVSA, Zdeněk. *Český jazyk pro I.-IV. ročník středních škol: (mluvnická a stylistická část)*. 3. vyd. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 1997, 279 s. ISBN 80-859-3786-7.
- *Slovník českých synonym a antonym*. 1. vyd. Brno: Lingea, 2007, 573 s. ISBN 978-80-87062-09-8.
- BARTÁK, Matěj et al. *Nový slovník cizích slov pro 21. století*. 1. vyd. Praha: Plot, 2008, 367 s. ISBN 978-80-86523-89-7.
- FILIPEC, Josef et al. *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost: s Dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*. 4. vyd. Praha: Academia, 2005, 647 s. ISBN 80-200-1347-4.